

[Skræppenborg-Nielsen.]

udgør en meget stor fare for fisk og for organismer, der tjener til føde for fisk. Diverse akvarieforsøg har f. eks. vist, at 10 mg/l hurtigt virker dødeligt på guldfisk, karper, aborrer og andre fisk, og med længere virketid bliver effekten den samme ved kun 3 mg/l. De dyr, som fiskene lever af — og jeg skal her helt undlade at opremse en masse besværlige navne — dør ved 10 mg/l, og i et af vore mest strømførende farvande, nemlig i Lille-Bælt omkring Middelfart, har man for nylig målt et detergentindhold på 0,24 mg/l, et meget højt tal i betragtning af den stærke strøm, der som nævnt findes i farvandet.

Jeg er ikke klar over, om man her i landet fra sundhedsmyndighedernes side arbejder på at løse de store problemer, som anvendelsen af syntetiske vaskemidler rejser. Jeg ved blot, at i udlandet er man allerede langt fremme, så langt fremme, at der til oktober 1964 træder en ny vaskemiddellovgivning i kraft i Tyskland, en lovgivning, der bl. a. kræver, at vaskemidlerne skal kunne nedbrydes biologisk med ca. 80 pct., og at det kan forventes, at lignende bestemmelser snarest vil blive gennemført i USA.

For mig hersker der ikke den ringeste tvivl om, at vi også herhjemme og helst omgående må gribe ind, inden det er for sent, for som det går nu, sådan kan det i hvert fald ikke blive ved med at gå.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg har selvfølgelig også med stor interesse læst de artikler, det ærede medlem hentydede til, og som med mellemrum er dukket op i de faglige tidsskrifter i løbet af de sidste år. Jeg har selvfølgelig også sikret mig, at sundhedsstyrelsen nøje følger spørgsmålet om anvendelse af syntetiske vaskemidler og de ulemper, som denne anvendelse måtte kunne medføre. Jeg benytter derfor det ærede medlems spørgsmål til kort at redegøre for, i hvilket omfang disse præparaters anvendelse herhjemme må antages at medføre ulemper. Det ærede medlem har været inde på en del af dem.

De ulemper, som sulfopræparaternes anvendelse kan forårsage, er — foruden det, som det ærede medlem omtalte angående skumdannelser i spildevandsrensingsanlæg og i vandløb m. v., hvortil spildevand føres

— jo også en mulig fare for forurening af drikkevandet. Men i Danmark medfører anvendelsen af sulfopræparater dog ikke, som de fleste måske tror, i første række sundhedsmæssige problemer, men snarere problemer af teknisk eller fredningsmæssig karakter. Faren for forurening af drikkevandet er langt mindre i Danmark end i de fleste andre industrilande, og årsagen hertil er, at man i udlandet som hovedkilde i drikkevandsforsyningen ofte anvender vand fra floder og søer, d. v. s. overfladevand, mens vi her i landet som bekendt næsten udelukkende anvender grundvand, endog som regel fra ret betydelige dybder. I de forholdvis få tilfælde, hvor der anvendes overfladevand fra søer o. lign., er disse vandforsyningskilder udtrykkeligt beskyttet mod forurening, idet der bl. a. altid er nedlagt forbud mod afledning af spildevand til sådanne steder.

Som nævnt er faren for forurening af drikkevandet større i udlandet end herhjemme, og det forekommer derfor naturligt, at man i udlandet har overvejet spørgsmålet om ad lovgivningsvejen at nedlægge forbud mod salg af sådanne syntetiske vaskemidler, som naturens biologiske kræfter ikke selv kan nedbryde. Det er imidlertid så vidt mig bekendt kun i Vesttyskland, at man, som det ærede medlem omtalte, har vedtaget en lov herom, der skal træde i kraft den 1. april 1964. Det ærede medlem henviste til nogle udtalelser ved forelæggelsen af et lovforslag i Amerikas Forenede Stater, og det er rigtigt, at der er forelagt et lovforslag om tilsvarende bestemmelser i Amerika, men dette lovforslag var efter det kendskab, vi har til det, så sent som i juni måned endnu ikke vedtaget.

I England har man besluttet ikke ad lovgivningsvejen at skride ind mod anvendelse af disse syntetiske vaskemidler, idet en af regeringen nedsat kommission har udtalt, at den engelske industri efter kommissionens opfattelse i løbet af få år vil have løst spørgsmålet uden indblanding fra lovgivningsmagtens side.

Når syntetiske vaskemidler i et så betydeligt omfang har erstattet sæbe og andre tidligere anvendte vaskemidler til så at sige al slags vask, skyldes det som bekendt, at de sulfonerede vaskemidler er langt lettere at anvende, og midlerne har derfor med-